

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Nordatlantkontoret
nordatlantkontoret@jm.dk
Journalnummer 2021-490-0325

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af kriminallov for Grønland og retsplejelov for Grønland (Initiativer mod digitale krænkelser, herunder forbud mod grooming, sidestilling af samleje med barn med voldtægt, tilsnigelse af samleje, religiøse lederes udnyttelse af religiøs afhængighed med henblik på at skaffe sig samleje m.v.)

Ved brev af 7. juni 2023 har Justitsministeriet bedt om Red Barnets eventuelle bemærkninger til ovennævnte lovforslag.

Red Barnet er overordnet set meget positivt indstillet over for de foreslåede lovændringer, som er i tråd med nyere ændringer i den danske straffelov.

Derudover har Red Barnet følgende bemærkninger:

Sexstortion

Gennem de senere år har vi set en stigning i antallet af grove seksuelle overgreb mod børn og unge, hvor overgrebene er begået med trusler og afpresning – det, der kan betegnes som sextortion. I Red Barnet er vi derfor meget tilfredse med, at det foreslås at beskytte børn bedre mod denne type af overgreb, så det for eksempel vil kunne straffes som voldtægt, hvis en gerningsperson tvinger et barn til at udføre seksuelle handlinger, som fx indbefatter penetration med en genstand, på sig selv online.

Med ændringen anerkendes og ligestilles digitale overgreb i højere grad med fysiske overgreb. Hidtil har det været en forudsætning for anvendelsen af § 77, at der har været direkte berøring mellem – i det mindste – den enes kønsdel og den andens legeme. At de direkte, fysiske handlinger udføres af den unge selv – og ikke af en anden person – ændrer ikke på, at der er tale om overgreb, og det får ikke den unge til at opleve overgrebet mindre krænkende. Tværtimod ses det, at den unge ofte vender ansvaret for overgrebet indad. Digitale overgreb kan have lige så store konsekvenser som fysiske. Derfor er det afgørende, at retssystemet sender et tydeligt signal til børn og unge om, at det aldrig er dem, der bærer ansvaret for et overgreb. Lige gyldigt om det sker fysisk eller digitalt.

Red Barnet gør opmærksom på, at børn og unge kan blive udsat for at udføre ufrivillige seksuelle handlinger på sig selv også som en del af en groomingproces. Det vil således ikke altid være tilfældet, at denne type af overgreb sker som en konsekvens af direkte trusler og afpresning.

Grooming

I Red Barnet ser vi forslaget om en groomingbestemmelse, der gør det kriminelt at manipulere et barn med det formål at begå et seksuelt overgreb på barnet, som yderst vigtigt for børns retssikkerhed og ret til beskyttelse. Rigtig mange børn, der har været udsat for grooming og seksuelle overgreb, bebrejder sig selv. De reagerer ofte ved at vende skylden indad på en måde, der kan resultere i lavere selvværd eller depressive tanker. Ofte lykkes gerningspersonen med at få børnene til at tro, at de selv ønskede det eller lagde op til det. Derfor er det vigtigt, at vi som samfund gør det helt tydeligt, at det ikke er barnets skyld. Med indførelsen af en groomingbestemmelse bliver det helt tydeligt, at det er kriminelt at udsætte børn for grooming. Børnene får samfundets anerkendelse af, at det, de har været udsat for, ikke er i orden, og at det ikke er deres skyld.

Indførslen af en selvstændig groomingbestemmelse øger også retsvæsnets bevidsthed om fænomenet. Desuden kan en groomingbestemmelse have en forebyggende virkning. Hvis alle – børn som voksne – er bevidste om, at grooming findes og er ulovligt, er det også lettere at få øje på det og sige fra over for det. Red Barnet ser det ydermere som vigtigt og positivt, at forslaget omfatter alle børn op til 18 år. Unge på 15, 16 og 17 år bliver også udsat for grooming. Derfor mener vi, at også de bør være beskyttet mod at blive manipuleret til at indgå i seksuelle relationer. At en ung er over den seksuelle lavalder betyder, at den unge kan samtykke til sex. Det er en ret, den unge har. Men den seksuelle lavalder har ikke noget at gøre med, om voksne dermed må groome eller manipulere den unge til sex. Tværtimod bør denne gruppe over den seksuelle lavalder beskyttes mod at blive groomet til sex eller seksuel dialog.

Modernisering af § 85, stk. 1-4 og § 93, stk. 1 og 2

Red Barnet finder det yderst positivt, at det i lovforslaget bliver anerkendt, at "pornografisk" er et særdeles misvisende ord i bestemmelserne om overgreb på børn. "Pornografi" bruges i almindelighed om materiale med voksne, der frivilligt medvirker i seksuelle fotografier, film eller lignende. Ordet insinuerer, at der er tale om samtykkebaseret materiale.

At begrebet "pornografisk" udgår, og at det i stedet skal fremgå af bestemmelsernes ordlyd, at der er tale om materiale med seksuelt indhold, er ifølge Red Barnet et klart fremskridt. Red Barnet mener, at det, at noget er seksuelt, er en subjektiv vurdering, hvorfor bestemmelsernes ordlyd bør være "seksualiseret materiale".

Red Barnet står til rådighed ved ønske om uddybelse af ovenstående. Kontakt senior børnerettighedsjurist Amalie Bang, amba@redbarnet.dk

Med venlig hilsen

Johanne Schmidt-Nielsen
Generalsekretær

Denise S. Schroeder

Denise Schroeder
Formand, Red Barnet Grønland

